Ügyszám:1497/P/2009-5.

Tisztelt Asszonyom!

Ön hivatalomhoz megküldött panaszbeadványában arról tájékoztatott, hogy a Miskolc Avas városrészi […] áruház próbafülkéjében feltehetőleg kamera működik. A rádióba betelefonáló egyik hallgatójuk jelezte, hogy a női fehérneműosztály próbafülkéjében próbált a tükörnek hátat fordítva, és jelzést tett arra, hogy „tudja, hogy a tükör mögött kamera van". Miután kilépett a próbafülkéből, rövidesen megjelent egy biztonsági őr, aki alaposan körülnézett a próbafülkében.

Az ügyben indított vizsgálatom lezárult, melynek eredményéről az alábbiakban tájékoztatom.

Az ügyben helyszíni vizsgálatot tartottam szükségesnek, ezért az Adatvédelmi Biztos Irodájának munkatársai 2009. május 27-én előzetes bejelentés nélkül érkeztek a helyszínre. A vizsgálat első részében az adatvédelmi szakértők kilétüket nem fedték fel, hanem mint vásárlók léptek az áruház területére. Megtekintették a panaszban megjelölt próbafülke környékét, az elhelyezett képfelvevő eszközöket. Megállapították, hogy a próbafülkék környezetében két kamera van a mennyezetre felszerelve. Az egyik a próbafülkék irányába néz, a másik a próbafülkék felett van elhelyezve. A próbafülkét igénybe véve azt állapították meg, hogy látható képfelvevő eszköz nincsen elhelyezve. Ebben a tekintetben nem tudták megerősíteni a panasznak azt az állítását, amely szerint rejtett módon képfelvevő működik a próbafülkékben. Az adatvédelmi szakértők az áruház üzletsorán lévő fehérnemű bolt öltözőjét is ellenőrizték, annak falát hátulról is megnézték és azt állapították meg, hogy semmilyen jel nem utalt arra, hogy itt, vagy bent az áruházban rejtett mikrokamera lenne, vagy korábban lett volna ilyen eszköz felszerelve.

A vizsgálat második részében munkatársaim kilétüket felfedve vizsgálták meg az áruház területén működő térfigyelő rendszert. A biztonsági szolgálat munkatársai bemutatták az operátorok számára kijelölt helyiségben üzemelő térfigyelő rendszer működését, ahová csak az ajtón feltüntetett, belépésre jogosult személyek léphetnek be. A kamerák képei valós időben megjeleníthetők az operátorok által kezelt monitorokon. A kamerákat forgatni nem lehet, optikai zoommal nem rendelkeznek, és adott tárgyra, személyre ráközelíteni csak a kép minőségének romlásával lehet.

A 31 kamerából álló rendszer alapvetően a vevők viselkedéséhez kötődő incidensek, lopások rögzítésére szolgál, amely folyamatosan, 30 napos tárolási idővel rögzíti a kamerák révén közvetített képeket. Amennyiben a kamera lopást rögzít, a szabálysértési illetve büntető eljárást lefolytató hatóságnak adathordozón átadják a felvételeket. A biztonsági szolgálat munkatársai elmondták, hogy a biztonsági őrök a kamerák által közvetített képfelvételektől függetlenül rutinszerű ellenőrzéseket végeznek az áruház különböző területein. A próbafülkéket a biztonsági őrök minden negyedórában átvizsgálják, mert ott történik a legtöbb szabálysértés, illetve bűncselekmény, továbbá az ezekre utaló jeleket gyakran a próbafülkében rejtik el.

A biztonsági szolgálat munkatársai bemutatták az áruház területén felszerelt kamerákat, valamint az előállító helyiséget, ahol jól nyomon követhetően naplózzák az egyes előállításokat, és az annak során tett megállapításokat.

Az üggyel kapcsolatban az alábbi állásfoglalást adom:

1.) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett személy hozzájárult, vagy ha azt törvény elrendelte. Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet.

Az Avtv. 2. § 9. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése is.

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényt (a továbbiakban: Vtv.) 26. és 28. §-ai felhatalmazást adnak a törvény hatálya alá tartozó személy- és vagyonőr számára arra, hogy magánterületen – ideértve annak a közönség számára nyilvános részeit is – elektronikus megfigyelő rendszert alkalmazzon.

A Vtv. 30. §. (3) bekezdése megtiltja elektronikus megfigyelőrendszer alkalmazhatóságát olyan helyen, ahol a megfigyelés az emberi méltóságot sértheti, így különösen öltözőben, próbafülkében, mosdóban, illemhelyen, kórházi szobában és szociális intézményben.

A helyszíni vizsgálat során nem találtunk arra utaló jelet, hogy a Miskolc Avas városrészi […] áruház próbafülkéjében vásárlók által nem észlelhető módon működtetett kamera volna elhelyezve. Szemmel láthatóan nem üzemel kamera a próbafülkében, illetve közvetlenül a próbafülke felett. A vásárlói térben, a próbafülke előtt elhelyezett kamerák nem forgathatók olyan módon, hogy azzal a próbafülke megfigyelésére lehetőség lenne.

A rádióhallgató által elmondott próbafülke-átvizsgálás tehát egy rutin ellenőrzés lehetett, hiszen a biztonsági őrök rendszeres időközönként, előzetes gyanú nélkül ellenőrzik a próbafülkéket.

2.) A kamerarendszer működtetésének áttekintése nyomán további észrevételeket tettem az adatkezelőnek. Megállapítottam, hogy a Vtv. 30. § (1)-(3) bekezdés szerinti hozzájárulás akkor tekinthető az adatkezelés jogalapjának, ha azt megelőzi a Vtv. 28. § (2) bekezdése szerinti részletezettséggel nyújtott tájékoztatás. Az áruház bejáratánál és az előállító helyiség ajtaján is olvasható tájékoztatás arról, hogy az áruházban kamerák üzemelnek, valamint a biztonsági szolgálat intézkedési jogosultságairól, eljárási szabályairól, de a tájékoztatás nem tartalmazza teljes körűen a törvényben meghatározott tartalmakat. Ezért felhívtam az adatkezelőt, hogy pótolja a tájékoztatás hiányosságait, és biztosítsa a jogszerű adatkezelés feltételeit.

Végezetül engedje meg, hogy megköszönjem a vizsgálat során munkatársaimnak nyújtott segítségét. Személyes adatok védelmével és közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos beadványával forduljon a jövőben is bizalommal hivatalomhoz.

Budapest, 2009. július 28.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András